

TLAČOVÁ SPRÁVA

Príklady dobrej praxe

Lendak odmeňuje obyvateľov nižšími poplatkami za odpady

Nižšie náklady za odpady, menší počet odvozov smetných nádob, ale aj zodpovednejšie správanie obyvateľov. To sú výsledky, ktorými sa môže po viac ako roku využívania modernej a inteligentnej elektronickej evidencie odpadov pochváliť podtatranská obec Lendak. Osveta a evidencia prispeli k tomu, že nádoby na zmesový komunálny odpad vykladajú ľudia len vtedy, keď ich naozaj naplnia.

V Lendaku evidujú odpady prostredníctvom systému ELWIS od začiatku minulého roku. Obec vymenila nádoby na zmesový komunálny odpad za nové, v ktorých je zabudovaný **RFID čip** a **QR kód**. Pracovníci odpadovej spoločnosti načítajú kód počas zberu pomocou čítačky a obec tak získava presné informácie, ktoré jej doteraz chýbali. „Samosprávy majú k dispozícii aj aplikáciu, pomocou ktorej môžu sledovať, koľko odpadu daná domácnosť vyprodukuje a zároveň koľko odpadu

dokáže vytriediť,“ vysvetľuje Martina Gaislová, odborníčka na komunálny odpad z portálu menejodpadu.sk.

Jej slová potvrdzuje Peter Budzák, vedúci prevádzkarne obce Lendak. „Vďaka elektronickej evidencii máme aktuálny prehľad o stave odpadového hospodárstva v reálnom čase. Tým, že u nás zbiera odpad obecná príspevková organizácia, tak si vieme operatívne upraviť napríklad harmonogram zberu.“

Pred zavedením elektronickej evidencie odpadov ELWIS zväžali komunálny odpad od občanov päť dní v týždni. Peter Budzák priznáva, že vtedy dávala každá domácnosť vysypať odpad každý deň zvozu. Dokonca aj vtedy, keď boli nádoby poloprázdne. Navyše, podľa miestneho všeobecne záväzného nariadenia mohli občania pridať ku každej nádobe ešte jedno vreco komunálneho odpadu. „To celkovo predlžovalo zber a tak sa nám len zvyšovali náklady. Zavedením nového systému sme **znižili počet dní zberu z päť len**

OBEC LENDAK

**ZNÍŽENIE VÝVOZU
POLOPRÁZDNYCH NÁDOB**

2019

2020

na tri. *Nádoby sú dnes plné a vriec pri nich už máme len minimálne množstvo,*“ pochvaľuje si viac ako rok fungovania systému Peter Budzák.

Lendak je jednou z takmer 50 slovenských samospráv, kde systém ELWIS využívajú. Vďaka jeho zavedeniu dokázali **zabezpečiť adresnosť poplatku** za zmesový komunálny odpad. *„Zaviedli množstvový zber a tak obec stanoví poplatky obyvateľom reálne len za to, čo naozaj musia vyhodiť a čo sa nedá recyklovať alebo využiť na kompostovanie,*“ hovorí Martina Gaislová. Obec využíva výsledky evidencie na priebežné optimalizovanie odpadového hospodárstva – zlepšili sledovanie výdavkov, upravili frekvenciu zvozov a oceňujú tiež možnosť nastaviť obecné záväzné nariadenie podľa presný dát.

Od jari evidujú aj na zbernom dvore

V Lendaku vďaka tomu motivujú obyvateľov **k lepšiemu triedeniu**. Musia sa však popasovať s kvalitou vytriedeného odpadu. V obci sa preto aktuálne venujú príprave edukačných materiálov na zlepšenie informovanosti občanov, ako správne triediť a plánujú sa sústrediť aj na biologicky rozložiteľné dopady, teda kuchynský odpad, či na využitie zberného dvora.

Po odovzdaní odpadu nasníma pracovník QR kód, ktorý je priradený konkrétnej domácnosti. *„Množstvo a druh odovzdaného odpadu sa zaeviduje občanovi priamo na jeho odpadové konto. Takto získavame informácie o využití zberného dvora a o úrovni triedenia domácností. Informácie využívame na lepšie plánovanie kapacít a na úpravu prevádzkových hodín,*“ hovorí Peter Budzák.

V Lendaku už myslia aj na **ďalšie vylepšenia existujúceho systému**. Uvažujú nad výmenou snímacích zariadení, ktoré majú dnes zamestnanci pripevnené počas zberu na rukách. Nahradiť by ich chceli technológiou, ktorá sa namontuje priamo na zberné vozidlo. Snímanie by tak malo byť citlivejšie a znižuje riziko ľudského faktoru. *„Plánujeme zaviesť aj kompletnú evidenciu odpadu vyprodukovaného v obci, teda zahrnúť do nej aj triedené zložky, ako plasty, či sklo. Tie momentálne neevidujeme na každú domácnosť samostatne, ale len za každý zber na celú obec,*“ uzatvára Peter Budzák.

Lendak je prvou z podtatranských obcí, ktorá vďaka evidencii odpadov a riadeniu na základe faktov a dát vniesla do svojho odpadového hospodárstva poriadok. V regióne sa však pridávajú aj ďalšie samosprávy, ktoré moderný a inteligentný systém evidencie zavádzajú. Sú nimi napríklad Gánovce neďaleko Popradu alebo obec Ľubica v okrese Kežmarok.

Kontakt

Tomáš Halán
pr@menejodpadu.sk
mobil: 0911 396 462